

**מבחן בדיני עבודה**  
**ד"ר מיכל עופר צפוני**  
**מועד א' 2011**

משך המבחן שעתיים.  
המבחן עם חומר פתוח. לכל שאלה 20 נקודות.  
**יש לנמק ולהדגים כל תשובה. אם יש מספר נימוקים לתשובה – עליכם לציין את כולם.**  
**אין לכתוב יותר מארבעה עמודים למבחן כולו. תשובה ארוכה יותר לא תיבדק.**

**שאלה ראשונה.**

אביבה עובדת כיועצת יופי בחנות בשדה התעופה מזה חמש שנים. יום אחד נקראה אביבה למשרדי הנהלת החנות, ונאמר לה כי הגיעו מספר תלונות על עבודתה. התלונות התייחסו לכך כי למרות שנכנסו לקוחות לחנות, אביבה המשיכה לשבת במקומה ולא קמה על מנת לשרתם. אביבה ננזפה ונדרשה לא לנהוג כך עוד.

חודש אחר כך נקראה אביבה שוב למשרדי הנהלה, ונאמר לה כי תלונות על התנהגותה המתוארת לעיל ממשיכות לזרום. הובהר לאביבה כי מדובר באזהרה אחרונה לפני פיטורים וכי מעתה אין היא רשאית כלל לשבת, גם כאשר אין לקוחות בחנות, על מנת להבטיח כי תשרת את הלקוחות שייכנסו.

חודשיים אחר כך פוטרה אביבה, לאחר שתלונות על עבודתה המשיכו להגיע ולאחר שהתברר כי ישבה זמן רב למרות ההוראה שקיבלה.  
האם ההנהלה פעלה כדין באירוע המתואר?

**שאלה שנייה.**

אביבה החליטה לחפש עבודה חדשה. לאחר כשבוע מצאה מודעה בעיתון, לפיה חנות בקניון במרכז תל אביב מחפשת יועצות יופי. אביבה התקשרה למספר הטלפון שהופיע במודעה. בשיחת הטלפון נשאלה לגילה, היא ענתה כי הינה בת 55, ואז נאמר לה כי ייצרו עימה קשר לתיאום ראיון בהמשך, אולם איש לא יצר עימה כל קשר. לאחר מספר ימים אביבה התקשרה שוב למספר הטלפון שבמודעה, שוב נשאלה לגילה ושוב חזרה ההתרחשות על עצמה.  
לאחר מספר ימים ישבה אביבה עם חברתה בבית קפה, וסיפרה לה על הקושי למצוא עבודה חדשה. בין היתר, סיפרה לה את השתלשלות העניינים המתוארת כדוגמה לקושי זה.  
האם מותר למקום העבודה לנהוג כפי שנהג? על מה מצביעה התנהלותו? מדוע לדעתכם לא עשתה אביבה דבר?

**שאלה שלישית.**

לאחר כחודש הוזמנה אביבה לראיון עבודה בחנות אחרת. בעל החנות הציע לאביבה עבודה אך הסביר לה כי העסקים מאוד חלשים לאחרונה, לכן אין באפשרותו לשלם שכר מינימום וכן דמי חופשה על פי הנדרש בחוק. בעל החנות הציע לאביבה את ההצעה הבאה: אביבה תסכים לעבוד בשכר הנמוך במעט משכר המינימום וכן תוותר על חלק מימי החופשה הקבועים בחוק, בתמורה יאפשר לאביבה להשתמש ביחידת נופש שבבעלותו פעמיים בשנה. אביבה הסכימה.  
האם ההסכמה המתוארת תקפה?  
אם לאחר כשנה תתבע אביבה את בעל החנות לקבלת מלוא זכויותיה על פי החוק – האם תזכה בתביעתה?

**שאלה רביעית.**

לבסוף סירבה אביבה להצעת העבודה שתוארה בשאלה השלישית, והמשיכה בחיפוש העבודה. באחד מהראיונות שנערכו לה אצל בעל חנות אחרת, אמר לה האחרון כי תוך מספר ימים יודיע לה אם התקבלה לעבודה. כשקמה לצאת שאל בעל החנות את אביבה אם היא אוהבת בילויים, הוא סיפר לה כי הוא מחפש חברה לבילויים משותפים ורמז לה כי אם תסכים לצאת איתו מידי פעם יקבלה לעבודה על המקום. אביבה אמרה כי כלל אינה מעוניינת עוד בעבודה ויצאה מהחנות. אביבה פנתה אליכם לייעוץ והיא שואלת האם התנהלות זו של בעל החנות מותרת על פי החוק, ואם לא – מה תוכל לעשות בנדון.



### שאלה חמישית.

לבסוף הצליחה אביבה לקבל עבודה בחנות הקרובה למקום מגוריה והיא עובדת שם כבר שנה ומרוצה מאוד. מאחר והחנות פתוחה 24 שעות ביממה, העבודה הינה במשמרות. מיום קבלתה לעבודה עובדת אביבה שתי משמרות יום ומשמרת לילה אחת בשבוע.

יום אחר הודיע לה האחראי כי עקב חוסר כדאיות כלכלית החליטה החנות לסגור את שעריה בלילה, לכן מכאן ואילך ישנן רק משמרות יום, ואביבה תוכל להמשיך ולעבוד בשתי משמרות בשבוע. אביבה הבהירה לאחראי כי הכנסתה תיפגע כך קשות, ושאלה אם תוכל לקבל לפחות משמרות יום נוספות, אך האחראי הבהיר לה כי מוכרות רבות אחרות נמצאות בדיוק במצבה, ולא ניתן להעסיק כמות כה גדולה של עובדות בכל משמרת.

א. אביבה מתייעצת עמכם מהן זכויותיה במצב דברים זה.

ב. לאור הפגיעה בהכנסתה החלה אביבה לחפש עבודה חדשה, והיא אכן מצאה כזו לאחר חצי שנה והתפטרה. האם מגיעים לה פיצויי פיטורים במצב הדברים המתואר?

### **בהצלחה**

